

ঘোঁৰা নিম

ঘোঁৰা নিমৰ গছ প্ৰায় ৯-১২ মিটাৰ লৈকে ওখ হয়। এই গছৰ বাকলি খুঁৱা বৰণৰ হয়। ফুলবিলাক সুগন্ধিযুক্ত আৰু পাতল বেঙুনীয়া বৰণৰ হয়। ফলবিলাক হালধীয়া বৰণৰ, ডিম্বাকৃতিৰ হয়। ফলৰ ভিতৰত ৪-৫ টা গুটি থাকে।

ভাৰতৰ সমভূমি অঞ্চলত এই গছক প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধি কৰিবলৈ কৰা হয়। এই গছ ঠাণ্ডা জলবায়ুতও জীয়াই থাকিব পাৰে। কফি আৰু চাহ বাগিচাত এই গছক ছাঁ-গছ হিচাবে কৰা হয়। গৰমৰ বতৰত এই গছত ফল লাগে আৰু ঠাণ্ডাৰ বতৰত ফল পকে।

বাৰিষাকালত এই গছৰ গুটীৰ পৰা পুলি ওলায়। অন্যধৰনে যেনে গুটী ছতিয়াই বা পুলি কই বা শিপাৰ পৰা কলম কৰিও এই গছৰ বিস্তাৰ ঘটাব পৰা যায়। সৰু অবস্থাত এই গছৰ বৃদ্ধি খুব সোনকালে হয়। এই গছ প্ৰায় ২০ বছৰ লৈকে জীয়াই থাকে।

পোক নিয়ন্ত্ৰণত ঘোঁৰা নিম

ঘোঁৰানিমৰ পাত, গছৰ বাকলি বা ফল সকলোতেই কীট বিকৰ্ষক গুণ আছে। পুৰনিকালৰ পৰাই পোকৰ পৰা কিতাপ কাপোৰ আদি বচাবৰ বাবে নিমৰ পাত কিতাপৰ মাজত, কাপোৰৰ মাজত ভৰাই থোৱাৰ প্ৰথা প্ৰচলিত আছে। নিমৰ পাত গৰম পানীত তিয়াই থৈ সেই পানী সাধাৰণ আৰক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা যায়।

এমুঠী নিমৰ পাত আৰু গুটি ৫ লিটাৰ পানীত সিজাই লৈ সাধাৰণ ভেঁকুৰনাশক, কীটনাশক হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়।

কিছুমান খেতিয়কে উঁই নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে নিম ব্যৱহাৰ কৰি উপকাৰ পাইছে। উঁইয়ে আক্ৰমণ কৰা ঠাইত নিমৰ পাত, বীজ আদিৰে মালচিং কৰিলে উপকাৰ পোৱা যায়। বেলেগ এটা পদ্ধতি হৈছে নিমৰ পাত সৰু সৰু কৈ কাটি মাটিত মিহলাই দিয়া। পাত শুকুৱাই গুৰি কৰি পাউডাৰৰ নিচিনাকৈ গছত প্ৰয়োগ কৰিব পৰা যায়।

অন্য ব্যৱহাৰ

নিম গছ পোকে নেখায় বাবে ঘৰৰ খুটা হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ ভাল। এই খুটা উঁইয়ে বা পোকে নেখায়। নিমৰ কাঠ খৰি হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈও ভাল।

সেউজ সাৰ হিচাপেও নিমৰ পাত ব্যৱহাৰ কৰা যায়।

নিমৰ ফুল পিহি লেই বনাই ওকনিৰ দৰে হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়। নিমৰ ফল কৃমি দূৰ কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়।

তলত ঘোঁৰা নিমৰ পৰা বনোৱা বিভিন্ন ধৰনৰ আৰকৰ বনোৱাৰ পদ্ধতিৰ বিষয়ে দিয়া হ'ল।

১. পাতৰ আৰক

৫লিটাৰ পানীৰ বাবে ৫০০ গ্ৰাম সেউজীয়া নিমৰ পাত দৰকাৰ। এই আৰক বনাবৰ বাবে দৰকাৰ হোৱা পাতৰ পৰিমাণ অতি বেচি। ১ হেক্টৰ পৰিমাণ পথাৰৰ বাবে প্ৰায় ৪০ কেজি পাতৰ প্ৰয়োজন। সেইবাবে সৰু ঠাই যেনেকৈ পুলি নাৰ্চাৰী বা কিচেন গাৰ্ডেন আদিৰ বাবে এই আৰক ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে।

পাতখিনি ওৰে বাতি পানীত তিয়াই থৈ দিয়ক। পিচদিনা পিহি চেকি লৈ ব্যৱহাৰ কৰক। স্প্ৰে কৰাৰ আগত কিবা আঠা জাতীয় দ্ৰব্য যেনে চাবোনৰ পানী/ভাতৰ মাৰ মিহলাই লব যাতে আৰকটো পাতত লাগি ধৰিবলৈ সুবিধা হয়। যদি চাবোন ব্যৱহাৰ কৰে তেনেহলে এনেকুৱা চাবোন ব্যৱহাৰ কৰক যি চাবোনত কোনো ধৰনৰ অপকাৰী কেমিকেল নেথাকে যি গছৰ ক্ষতি কৰিব পাৰে।

দেখা গৈছে যে এই আৰক স্প্ৰে কৰিলে বহু ধৰনৰ পোকে পাত খাবলৈ ভাল নেপায়। নিম স্প্ৰে কৰা পাত কামুৰাৰ বা খোৱাৰ পিচত সিহঁত অসুস্থ হৈ পৰে আৰু পাত খাবলৈ বন্ধ কৰি দিয়ে। এই আৰক ব্যৱহাৰ কৰিলে মাইকী পোকবিলাকৰ কনীপৰাৰ সংখ্যাও কম হয়। পৰীক্ষাৰ পৰা দেখা গৈছে যে এই আৰকৰ দ্বাৰা গ্ৰাচ-হপাৰ, উঁই, বিভিন্ন পলু, মহ, মাখি আদি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা যায়।

২. গুটিৰ আৰক

১লিটাৰ পানীৰ বাবে ২৫ গ্ৰাম ঘোঁৰা নিমৰ গুটিৰ প্ৰয়োজন। বাকলি একুৱাই শাঁহখিনি উলিয়াই ভাল দৰে গুৰি কৰি লব লাগে। এনেকৈ গুৰি কৰিব লাগে যাতে তেলখিনি ওলায় নেযায়। যদি বাকলিৰ সৈতে গুৰি কৰে তেনেহলে প্ৰায় ৪০ গ্ৰামৰ ওচৰাওচৰি গুটি লব লাগিব

গুৰি কৰি লোৱা গুটিখিনি দুই ধৰণে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে।

- এডোখৰ কপাহী কাপোৰত গুৰিখিনি লৈ টোপোলা বান্ধি ওৰে বাতি পানীত তিয়াই তৈ দিয়ক আৰু পিচদিনা টোপোলাটো হাতেৰে চেপি পানিখিনিৰ লগত চাবোন পানী বা অন্য কোনো ভাল আঠাজাতীয় দ্ৰব্য মিহলাই (১লিটাৰত ১০ মি.লি.) লৈ স্প্ৰে কৰিব পাৰে। এই দৰবৰ দ্বাৰা থ্ৰিপচ্, মোৱাপোক আদি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা যায়।
- পাউডাৰখিনি পোকে বা পলুৱে আক্ৰমণ কৰা গছৰ পাতত ছটিয়াব পৰা যায়। পাউডাৰখিনি এডোখৰ পাতল কাপোৰত টোপোলা বান্ধি পাতৰ ওচৰত জোকাৰি দিলে খুলিব নিচিনাকৈ ওলাই পাতত লাগি ধৰে। পাতবিলাক তলৰফালেও পাউডাৰ ছটিয়াব লাগে।

৩. খলিহৈৰ আৰক

১লিটাৰ পানীৰ বাবে ৫০ গ্ৰাম নিমৰ গুটিৰ খলিহৈৰ দৰকাৰ হয়। এটা কপাহী কাপোৰৰ টোপোলাত খলিহৈ খিনি বান্ধি ওৰে বাতি পানীত ডুৰাই থৈ দিয়ক। পিচদিনা বাতিপুৱা টোপোলাটো হাতেৰে চেপি উলিয়াই লৈ আঠাজাতীয় দ্ৰব্য মিহলাই লৈ প্ৰয়োগ কৰক। (১লিটাৰত ১ মি.লি.) এই আৰক মোৱাপোক, থ্ৰিপচ্ আদি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ সহায় কৰিব।

৪. তেলৰ স্প্ৰ

১৫ মি.লি. ঘোঁৰানিমৰ তেলৰ লগত ১ লিটাৰ পানী আৰু ১মি.লি. আঠাজাতীয় দ্ৰব্য মিহলাই স্প্ৰ কৰিব পাৰি। আঠাটো পানীৰ লগত ভালদৰে মিহলাই লোৱাটো অতি জৰুৰী। এই দ্ৰৱন বনোৱাৰ পিচত সোনকালে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে নহলে তেলৰ টোপালবোৰ পানীৰ ওপৰত ভহিবলৈ ধৰে। লিফ হপাৰ, পাত মেৰিওৱা পোক, চাইট্ৰাচ মাইট্‌চ, মোৱাপোক আদি নিম তেলৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি।

ঘোঁৰা নিমৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰণ হোৱা কিছুমান সাধাৰণ পোক হৈছে।

আৰ্মিওৱাৰ্ম

মুগা মোৱাপোক

বন্ধাকবিৰ মোৱাপোক

বন্ধাকবিৰ বগা পখিলা

চাইট্ৰাচ লিফ মাইনাৰ

চাইট্ৰাচ লিফ মাইট

আৰ্মিওৱাৰ্ম

বাইচ গ্ৰিন লিফহপাৰ

বাইচ স্টেমব'ৰাৰ

শস্যৰ উঁৰালত আক্ৰমণ কৰা পোক

উঁই অদি

গ্ৰিন লিফ হপাৰৰ বাবে দৰব তৈয়াৰীকৰণ

আশ্ৰয়ী গছ

ধান, বনৰীয়া ঘাঁহ আদি

জীৱন চক্ৰ

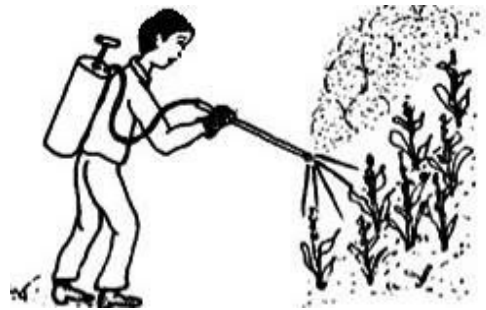
ডাঙৰ লিফহপাৰে পাতৰ বহিঃত্বকৰ তলত কনি পাৰে। ৬ দিনত কণী ফাটি পোৱালী ওলায়। পোৱালী বিলাক ১৬-১৮ দিনত ডাঙৰ হয়। ডাঙৰ লিফহপাৰ এটা প্ৰায় ৩-৫ মি.মি. ডাঙৰ হয়। পোৱালী হৈ থাকোতে পাখি নেথাকে বাবে উৰিব নোৱাৰে। ডাঙৰ হলে পাখি গজে আৰু গোটেই পথাৰত উৰি ফুৰে। গোটেই জীৱন চক্ৰ ১৮ দিনত শেষ হয়।

ক্ষতিৰ লক্ষণ

পোৱালী আৰু ডাঙৰ পোকে পাতৰ বস চুহি খায় যাৰ ফলত পাত কোঁচ খাই থাকে আৰু পাতৰ বৃদ্ধি নহয়। পাতৰ বসৰ জৰিয়তে সিহঁতে গছত জীৱানু বিয়পায়।

উৎকৃষ্ট চিকিৎসা

নিমৰ তেল বা আৰকৰ প্ৰয়োগ

খানৰ গুৰিকটা পোকৰ বাবে দৰব প্ৰস্তুতিকৰন

আশ্ৰয়ী গছ

খান, গোমখান, কুঁহিয়াৰ, বজৰা আৰু বনৰীয়া ঘাঁহ

জীৱন চক্ৰ

ডাঙৰ খানৰ গুৰিকটা পোকৰ উজ্বল হালধীয়া বৰণৰ পাখি আছে। পাখি বিলাকত ক'লা ফুট দেখিবলৈ পোৱা যায়। গুহাঘাৰত হালধীয়া চুলি থোপ খাই থাকে। সিহঁত গছৰ পাতত বা কোনো খাপত প্ৰায় ২০০ টা লৈকে কণী পাৰি পেটৰ পৰা চুলি আৰু খোলাৰ নিচিনা বস্তু ওলিৱাই কনিবিলাক ঢাকি থয়।

৫-১০ দিনৰ পিচত কণীৰ পৰা পলু ওলাই পাত খাবলৈ আৰম্ভ কৰে। পিচত গছৰ গাঁঠিৰ ওচৰত বিন্ধা কৰি গা-গছৰ ভিতৰত সোমাই যায়। পিচত সিহঁত হালধীয়া বৰণলৈ পৰিবৰ্তন হয়। প্ৰায় ৩৫ দিনৰ পিচত সিহঁত লেটালৈ পৰিবৰ্তন হয়। লেটা অবস্থাত সিহঁত মুগা বৰণৰ জাল তৈয়াৰ কৰি গা-গছৰ ভিতৰত থাকে। এসময়ত লেটা গছৰ পৰা ওলাই মাটিত সোমাই যায়।

প্ৰায় ১০ দিনৰ মুৰত লেটাৰ পৰা পখিলাৰ সৃষ্টি হয়। মতা পখিলাবিলাক মাইকী-পখিলাতকৈ সৰু আৰু সিহঁতৰ পাখিত ক'লা দাগ নেথাকে।

ক্ষতিৰ ধৰণ

সময়তকৈ পলমকৈ বোৱা খানত খানৰ গুৰিকটা পোকৰ আক্ৰমণৰ আশংকা বেচি। পলুৱে গছৰ ক্ষতি কৰে। সিহঁত গা-গছৰ ভিতৰত সোমাই লৈ ভিতৰৰ শাঁহ খিনি খাই গছৰ বৃদ্ধিত বাধাৰ সৃষ্টিকৰে। গছৰ পৰা পানী আৰু শৰ্কৰা ওলাই আহে। কোমল গছ হলে গা-গছ শুকাই যায় বা “ডেড হাৰ্ট” হয়। পূৰঠ গছ হলে গছত ফুল ধৰাৰ নিচিনা হয় কিন্তু ফলৰ সলনি পাতানহে পোৱা যায়।

উৎকৃষ্ট চিকিৎসা

নিমৰ তেলৰ আৰু পাতৰ আৰকৰ প্ৰয়োগ।

এই পুস্তিকা খনৰ অনুবাদ, সম্পাদনা আৰু প্ৰকাশন

ফাৰটাইল গ্ৰাউণ্ড:

আৰু

আদৰ্শ সেউজ প্ৰকল্প

ইফ্ট/উৱেষ্ট চাৰ্টেইনেবিলিটি নেটৱৰ্ক,
ভেনকভাৰ আইলেণ্ড, বিট্ৰিচ কলম্বিয়া, কানাডা
fertile_ground2003@yahoo.com

মুলিয়াৰবী, ডিগবৈ
03751 269880
fertilegroundpompy@yahoo.co.in

ব এক যুটীয়া প্ৰকল্পৰ অধীনত সম্পন্ন হৈছে

তলত উল্লেখিত অনুস্থান সমূহৰ সহায়ৰ বাবে ফাৰটাইল গ্ৰাউণ্ড আৰু আদৰ্শ সেউজ প্ৰকল্পৰ

তৰফৰ পৰা ধন্যবাদ জনোৱা হ'ল

কানাডা ইণ্ডিয়া ভিলেজ এইড, ভেনকভাৰ, বি.চি. কানাডা

ওৰ্লণ্ড কমিউনিটি ডেভেলপমেণ্ট এডুকেশ্যন চচাইটি, কটনি, বি.চি. কানাডা

“শব্দলিপি” চফটৱেৰৰ বাবে টি. আই. ট্ৰেড, গোপিনাথ বৰদলৈ পথ, গুৱাহাটী, অসম

'Natural Crop Protection in the Tropics' by Gabriele Stoll

অধিক জানিবৰ বাবে আমাৰ ওৱেবচাইট চাওক www.fertile-ground.org